

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Veberové a soudců JUDr. Jitky Hroudové a Mgr. Marka Bedřicha v právní věci žalobce: **J. S.**, proti žalovanému: **Ministerstvo dopravy** se sídlem nábřeží Ludvíka Svobody 1222/12, Praha 1, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 6. 2015, č.j. 583/2014-160-SPR/3

t a k t o :

- I.** Žaloba se **z a m í t á**.
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou, podanou u Městského soudu v Praze, domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalovaného správního orgánu ze dne 30. 6. 2015, č.j. 583/2014-160-SPR/3, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu hl. m. Prahy, odboru dopravněsprávních činností ze dne 25. 6. 2014, č.j. MHMP 928064/2014/Vol o uložení pokuty za správní delikt podle ustanovení § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o silničním provozu“).

Žalobce považuje žalobou napadené rozhodnutí za nezákonné, neboť žalovaný nedostatečně vyšetřil domnělý přestupek a uplatnil institut objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla, který by dle názoru žalobce měl ovšem být využíván pouze jako krajní řešení. Správní orgán akceptoval technicky velmi nekvalitní fotodokumentaci, která je nedostatečná jako podklad pro prokázání přestupku a jeho případného pachatele, nicméně je dostatečná pro identifikaci SPZ vozidla.

Žalobce namítal, že v případě, že správní orgán aplikuje objektivní odpovědnost provozovatele vozidla, musí se nutně zabývat otázkou, zda domnělé spáchání přestupku nemělo za následek nehodu, což ovšem v posuzovaném případě správní orgán neučinil. Žalobce byl správním orgánem vyzván k možnosti vyjádření se k podkladům před vydáním rozhodnutí v termínu 25. 6. 2014, ze kterého se řádně omluvil doporučeným dopisem podaným dne 25. 6. 2014 a následně bylo žalobci doručeno rozhodnutí ze dne 25. 6. 2014. V žalobou napadeném rozhodnutí ovšem žalovaný odkazuje na rozhodnutí vydané správním orgánem dne 30. 6. 2014, které nebylo žalobci nikdy doručeno, nicméně žalovaný neodkázal na dokument datovaný 25. 6. 2014.

Žalobce spatřuje další procesní pochybení ve skutečnosti, že jej žalovaný povolal k ústnímu projednání přestupku, ale pouze v roli obviněného, nikoli jako provozovatele vozidla. Žalobce v pozici obviněné fyzické osoby, nikoli v pozici provozovatele, odmítl vypovídat, jako provozovatel vozidla ale žádné vysvětlení nepodával. Současně se žalobce domnívá, že výzva žalovaného ze dne 4. 6. 2014 k možnosti vyjádření se k podkladům před vydáním rozhodnutí je procesní krok, který odpovídá možnosti prostudovat spis po skončení vyšetřování obviněnému v trestním řízení dle ust. § 166 trestního řádu, ale není tím splněna povinnost správního orgánu věc ústně projednat, kterou žalobce podložil rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 5. 2009, č.j. 7 As 28/2009-99. Žalobce nesouhlasí s postupem žalovaného, který neprovedl ústní jednání, protože podle jeho výkladu zákona má takovou povinnost pouze v případě přestupků. S takovým výkladem se žalobce neztotožňuje, neboť se jedná o významný procesní krok pro předkládání tvrzení a uplatnění důkazů ve prospěch účastníka.

Žalobce se dále domnívá, že byla porušena jeho ústavní práva, když je zřejmé, že trestání za správní delikty musí být založeno na stejných principech jako trestání obžalovaného dle norem trestního práva, což žalobce dokládá rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2004, č.j. 6 A 126/2002. Jedním ze základních principů trestního práva je právo obviněného odmítnout vypovídat, bez jakéhokoli důvodu, a právo svědka výpověď odepřít, pokud by sobě či zákonem vyjmenovaným osobám způsobil nebezpečí trestního stíhání, přičemž stejné pravidlo obsahuje i zákon o přestupcích. Uvedený princip vychází z ust. čl. 37 odst. 1 Listiny a trestání správních deliktů musí být založeno na stejném principu. Může totiž nastat situace, kdy řidič vozidla, kterým byly porušeny předpisy o silničním provozu, je současně provozovatelem vozidla nebo je jeho osobou blízkou. Provozovatel vozidla je tak následně sankcionován, pokud odmítne sebe nebo osobu blízkou udat, a dochází tak k potlačování základních lidských práv na spravedlivý proces. Plošná aplikace principu absolutní odpovědnosti ve spojení s uvedeným ústavním právem neudávání sebe či osoby blízké je v rozporu s ústavním pořádkem.

Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě navrhl její zamítnutí a odkázal na žalobou napadené rozhodnutí. Uvedl, že prvostupňový správní orgán vyzval žalobce jako provozovatele vozidla, aby ve lhůtě pěti dnů podal vysvětlení o překročení nejvyšší dovolené rychlosti jízdy jím provozovaného vozidla. Protože žalobce nesdělil, která osoba porušila nejvyšší dovolenou rychlost, bylo zahájeno řízení o správním deliktu podle ust. § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Žalovaný plně odmítá tvrzení žalobce, že pořízené snímky jsou nekvalitní, neboť instalovaná měřidla podléhají pravidelné kontrole a ověřování ze strany Českého metrologického institutu.

V replice k vyjádření žalovaného žalobce uvedl, že tvrzení žalovaného není kvantitativně ani kvalitativně dostatečné a zcela chybí vyjádření se k námitce protiústavnosti daného postupu. Žalobce dále navrhl důkaz článkem na www.ihned.cz ze dne 5. 10. 2015, který má prokázat, jakými protiústavními myšlenkovými pochody zástupci správních orgánů procházejí.

Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení před správním orgánem z hlediska žalobních námitek uplatněných v podané žalobě. Při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí (ustanovení § 75 zákona č. 150 /2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů – dále „s.ř.s.“) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Soud o věci rozhodl bez nařízení ústního jednání, neboť žalobce i žalovaný s projednáním bez nařízení ústního jednání vyslovili souhlas.

Z obsahu spisového materiálu vyplývá, že prvostupňový orgán písemností ze dne 16. 12. 2013 vyzval žalobce jako provozovatele vozidla k úhradě částky 600,- Kč za jednání dne 1. 12. 2013, kdy nezjištěný řidič motorového vozidla, jehož provozovatelem je žalobce, překročil nejvyšší dovolenou rychlost jízdy a uvedené jednání vykazovalo znaky přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu. Žalobce sdělením ze dne 28. 12. 2013 uvedl, že v daném čase a na uvedeném místě bylo vozidlo řízeno jednou z osob, jejichž totožnost mu je známa, a požádal o nahlédnutí do spisu. Písemností ze dne 12. 2. 2014 bylo stanoveno datum nahlížení do spisu na den 3. 3. 2014, přičemž žadatel žádostí ze dne 27. 2. 2014 požádal o jiný termín. Výzvou ze dne 4. 3. 2014 byl žalobce správním orgánem vyzván, aby ve lhůtě pěti dnů podal jako provozovatel vozidla nezbytné vysvětlení k prověření jednání vykazující znaky přestupku. Vyrozuměním ze dne 5. 3. 2014 byl žalobce předvolán jako obviněný z přestupku k ústnímu jednání o přestupku nařízené na den 2. 4. 2014, kde z protokolu vyplývá, že se obviněný v dostatečné míře seznámil se spisovým materiálem, odmítl vypovídat, aby sebe nebo osobu blízkou nevystavil postihu za přestupek, trestný čin, správní delikt či jiný delikt. Rozhodnutím ze dne 4. 4. 2014 správní orgán zastavil řízení o přestupku, neboť skutek nespáchal obviněný z přestupku.

Příkazem ze dne 15. 5. 2014 správní orgán rozhodl, že žalobce je vinen, že jako provozovatel motorového vozidla nezajistil, aby při užití vozidla byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích, výše uvedeným jednáním tak spáchal správní delikt podle ust. 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, a byla mu uložena pokuta ve výši 1500,- Kč a náhrada nákladů řízení v paušální částce 1000,- Kč.

Proti uloženému příkazu podal žalobce dne 3. 6. 2014 odpor. Rozhodnutím ze dne 25. 6. 2014, č.j. MHMP 928064/2014/Vol rozhodl Magistrát hl. m. Prahy, odbor dopravněsprávních činností stejně jako v příkazu ze dne 15. 5. 2014. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, které bylo žalobou napadeným rozhodnutím zamítnuto a prvostupňové rozhodnutí ze dne 25.6.2014 potvrzeno s odůvodněním, že jednání vykazující znaky přestupku nemělo za následek dopravní nehodu, proto mohlo být zahájeno řízení o správním deliktu, v rámci kterého je zjišťování možnosti užití § 2 odst. 2 písm. b) zákona o přestupcích zcela irelevantní. Současně žalovaný odmítl pochybnosti o kvalitě snímků či profesionální instalaci měřidla, neboť zařízení podléhá pravidelné kontrole a dle ověřovacího listu Českého metrologického institutu je způsobilé k měření a záznamu rychlosti vozidel.

Uvedené rozhodnutí ze dne 30. 6. 2015 považuje žalobce za nezákonné, a proto podal tuto žalobu k Městskému soudu v Praze.

Napadeným rozhodnutím byla žalobci jako provozovatel vozidla uložena pokuta za správní delikt podle ustanovení § 125f zákona o silničním provozu. Podle § 125f odst.1 zákona o silničním provozu se právnická nebo fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.

Podle § 125f odst.2 zákona právnická nebo fyzická osoba za správní delikt odpovídá, pokud

- a) porušení pravidel bylo zjištěno prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo se jedná o neoprávněné zastavení nebo stání,
- b) porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje znaky přestupku podle tohoto zákona a
- c) porušení pravidel nemá za následek dopravní nehodu.

Podle § 125f odst.4 zákona obecní úřad obce s rozšířenou působností správní delikt podle odstavce 1 tohoto ustanovení projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a

- a) nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo
- b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.

Podle § 125f odst.5 zákona provozovatel vozidla za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že v době před porušením povinnosti řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích

- a) bylo vozidlo, jehož je provozovatelem, odcizeno nebo byla odcizena jeho tabulka s přidělenou státní poznávací značkou, nebo
- b) podal žádost o zápis změny provozovatele vozidla v registru silničních vozidel.

Soud se nejprve zabýval námitkou žalobce, že uplatnění institutu objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla je primárním krokem a kroky učiněné před uplatněním tohoto institutu jsou zcela nedostatečné k vyšetření domnělého přestupku. Tvzení žalobce, že postih za správní delikt byl primární ani tvrzení o nedostatečném vyšetření přestupku nemá oporu v obsahu spisového materiálu.

Řízení o přestupku předcházelo zahájení řízení o správním deliktu. Šetření o přestupku bylo zahájeno na základě zjištění, vyplývajícího z fotodokumentace o měření rychlosti vozidla žalobce. Pro vyvození odpovědnosti za přestupek bylo třeba zjistit osobu, která vozidlo řídila. Protože stěžejní vysvětlení o osobě řidiče mohl podat žalobce jako provozovatel vozidla, který odmítl vypovídat, správnímu orgánu se nepodařilo určit žádnou konkrétní osobu řidiče. Soud se neztotožňuje s názorem žalobce, že správní orgán neučinil dostatečné kroky k vyšetření přestupku. Porušení pravidel bylo zjištěno prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, a strážníkům městské policie se nepodařilo bezprostředně identifikovat řidiče. Byl to tedy žalobce, kdo mohl uvést osobu, která v rozhodném okamžiku řídila vozidlo a překročením stanovené rychlosti se dopustila přestupku. Jestliže tak neučinil a využil svého práva nevypovídat, nezbylo správnímu orgánu než přestupkové řízení zastavit, neboť sice bylo zřejmé, že k porušení pravidel došlo,

nepodařilo se však prokázat, která konkrétní osoba svým zaviněným jednáním naplnila znaky skutkové podstaty přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu.

Za této situace pak bylo na místě posouzení, zda nedošlo k naplnění skutkové podstaty správního deliktu podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Jak již bylo uvedeno, za tento správní delikt odpovídá provozovatel vozidla, pokud nezajistí při užití vozidla na pozemní komunikaci dodržování povinností řidiče a pravidel provozu na pozemních komunikacích. Jeho odpovědnost je odpovědností objektivní.

Ze spisu vyplývá, že primárně byla posuzována otázka odpovědnosti za přestupek, až teprve následně bylo posuzováno, zda došlo ke spáchání správního deliktu. Nejedná se o krajní řešení, jak uvádí žalobce, neboť provozovatel vozidla je dle okolností vázán povinnostmi soukromoprávního či veřejnoprávního charakteru a jak vyplývá například z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 12. 2014, č.j. 3 As 7/2014-21 (všechny zmíněné rozsudky Nejvyššího správního soudu jsou dostupné na www.nssoud.cz), je nepochybné, že existuje veřejný zájem na ochraně zákonných práv a povinností, které pro provozovatele vozidel vyplývají z norem veřejného práva. Cílem dané právní úpravy je postihnout existující a jednoznačně zjištěný protiprávní stav, který byl způsoben provozem, resp. užíváním vozidla při provozu na pozemních komunikacích. Je proto zcela přiléhavé, pokud zákonodárce zvolil objektivní formu odpovědnosti samotného provozovatele vozidla, jenž je jako vlastník věci z hlediska veřejného práva primární identifikovatelnou a konkrétní osobou.

Žalobce namítal, že správní orgán akceptoval technicky velmi nekvalitní fotodokumentaci, která byla nedostatečná jako podklad pro prokázání přestupku a jeho případného pachatele, nicméně je dostatečná pro identifikaci SPZ vozidla a vyvození odpovědnosti za správní delikt. Tyto námitky nebyly shledány důvodnými.

Pokud jde o kvalitu fotodokumentace, je nutno uvést, že na jejím základě lze bez důvodných pochybností identifikovat vozidlo, kterému byla změřena rychlost, neboť registrační značka je na pořízené fotodokumentaci jasně čitelná. Z pořízené fotodokumentace jednoznačně vyplývá jednání vykazující znaky přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o pozemních komunikacích, místo a den jednání a identifikace motorového vozidla. K záznamu rychlosti vozidel, ostatně ani ke kvalitě snímků, žalobce neuvádí žádné konkrétní výhrady. Z uvedené dokumentace tedy vyplývá, že bylo prokázáno, že řidič (nejasně zřetelný, tedy neznámý) určitého vozidla v určitý den a na určitém místě překročil povolenou rychlost o určitý počet kilometrů.

Jak již bylo uvedeno, pro vyvození odpovědnosti za přestupek podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu a pro vyvození odpovědnosti za správní delikt podle § 125f odst. 1 uvedeného zákona je nutno zjistit rozdílné skutkové okolnosti. Pro vyvození odpovědnosti za přestupek bylo nutno zjistit osobu, které svým zaviněným jednáním porušila svou povinnost. Pro vyvození odpovědnosti za správní delikt bylo nutno zjistit, kdo je provozovatelem předmětného vozidla, osoba řidiče není rozhodná. Proto fotodokumentace nepostačovala pro vyvození odpovědnosti za přestupek, ale postačovala pro vyvození odpovědnosti za správní delikt.

Ze skutečnosti, že v daném případě nebylo možno z fotodokumentace jednoznačně určit osobu řidiče, nelze dovozovat nepoužitelnost této fotodokumentace. Jde o jeden z důkazních prostředků, který pro potřeby přestupkového řízení správní orgán hodlal doplnit

dalším důkazem, a to vyjádřením žalobce jako provozovatele vozidla ke zjištění, která osoba vůz v rozhodném místě a čase jeho automobil řídila. Jestliže doplnění dokazování nevedlo ke zjištění, že jednání, které naplňuje znaky skutkové podstaty přestupku, se dopustila určitá konkrétní osoba, pak nezbylo, než přestupkové řízení zastavit. Následně pak nastoupila objektivní odpovědnost žalobce za správní delikt jako provozovatele vozidla. Pro vyvození této odpovědnosti je fotodokumentace dostatečná právě proto, že není třeba osobu řidiče konkretizovat, když skutková podstata správního deliktu je naplněna tím, že právnická nebo fyzická osoba jako provozovatel vozidla nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem (viz zmíněný rozsudek Nejvyššího správního soudu o veřejnoprávním charakteru povinnosti provozovatele vozidla ze dne 11.12.2014 č.j. 3As 7/2014-21). Porušení povinnosti dodržovat stanovenou rychlost žalobce nezpochybňuje, nezpochybňuje ani další skutková zjištění, tj. místo a čas protiprávního jednání a identifikace motorového vozidla.

Argumentace žalobce ustanovením § 66 odst. 3 písm. a) zákona o přestupcích je nepřiléhavá. Podle tohoto ustanovení správní orgán věc odloží, jestliže došlé oznámení neodůvodňuje zahájení řízení o přestupku nebo postoupení věci. V daném případě však skutková zjištění zcela nepochybně odůvodňovala závěr o naplnění skutkové podstaty přestupku, spočívající v překročení rychlosti. Překročení povolené rychlosti bylo jednoznačně zjištěno, bylo zjištěno místo, čas a vozidlo, kterým byla skutková podstata přestupku naplněna. Zbývalo zjistit osobu, která se porušení právních předpisů dopustila. Byly tedy dány podmínky pro zahájení řízení o přestupku, v jehož rámci bylo třeba zjistit, která konkrétní osoba se tohoto jednání dopustila. Vzhledem k tomu, že se v daném případě konkrétní osobu, která řídila osobní automobil, nepodařilo zjistit, bylo nutno přestupkové řízení zastavit. Rozhodně však nebyly dány důvody pro to, aby správní orgán věc odložil.

Dále se soud zabýval námitkou, že při aplikaci objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla se žalovaný nutně musí zabývat otázkou, zda domnělé spáchání přestupku nemělo za následek nehodu. Soud k tomu uvádí, že žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí konstatoval, že posuzované jednání vykazující znaky přestupku nemělo za následek dopravní nehodu. Z předložené fotodokumentace, která zachytila vozidlo v době překročení rychlosti, nejsou patrné ani sebemenší náznaky toho, že v rozhodném okamžiku (v době překročení rychlosti) došlo k dopravní nehodě. Z toho vyplývá logický závěr o tom, že k nehodě jednáním, které je jednáním protiprávním (překročení rychlosti), nedošlo. Dokazování negativních skutečností je pojmově nemožné a neúčelné, jedná se o tzv. negativní důkazní teorii. Soud neshledal tuto námitku důvodnou, když z obsahu spisu je zřejmé, že předmětné vozidlo nebylo účastníkem dopravní nehody, proto nebyl ani důvod k tomu, aby se správní orgány touto otázkou podrobněji zabývaly. Pokud tedy žalobce měl informaci o vzniku dopravní nehody následkem jednání, které bylo předmětem řízení, a nejednalo se pouze o účelové tvrzení, nic mu nebránilo v tom, aby takovou informaci v řízení před žalovaným uplatnil. Konkrétní okolnosti netvrdí žalobce ani v žalobě.

Námitku žalobce, týkající se odlišně uvedených dat rozhodnutí vydaných správním orgánem, soud nepovažuje za důvodnou. Podle § 71 odst. 2 písm. a) správního řádu se vydáním rozhodnutí rozumí předání stejnopisu písemného vyhotovení rozhodnutí k doručení podle § 19, popřípadě jiný úkon k jeho doručení, provádí-li je správní orgán sám; na písemnosti nebo poštovní zásilce se tato skutečnost vyznačí slovy: "Vypraveno dne:". Datem vydání správního rozhodnutí prvního stupně tedy není datum jeho vyhotovení, které je v posuzovaném případě uvedeno v jeho záhlaví, tj. 25. 6. 2014, ale datum vypravení, tj. 30. 6.

2014. Takový výklad ustanovení je rovněž podepřen konstantní judikaturou Nejvyššího správního soudu, například rozsudky ze dne 16. 4. 2010, č.j. 7 As 11/2010-134, nebo ze dne 9. 9.2010, č.j. 7 As 65/2010–51. Žalovaný proto nepostupoval v rozporu s uvedeným ustanovením, jestliže rozhodnutí správního orgánu prvního stupně identifikoval datem jeho vypravení. Nad rámec soud doplňuje, že prvostupňové rozhodnutí bylo identifikováno i spisovou značkou, číslem jednací a dnem doručení žalobci. S ohledem na obsah žalobních námitek je navíc nepochybné, že žalobce neměl žádné pochybnosti, proti kterému správnímu rozhodnutí podává opravný prostředek a byl seznámen s podstatou vzniklého sporu.

Důvodnou neshledal soud ani námitku žalobce, podle které žalovaný procesně pochybil, když povolal žalobce k ústnímu projednání přestupku, ale pouze v roli obviněného, nikoli jako provozovatele vozidla s tím, že měl být vyzván k vysvětlení i provozovatel. Je opět nutno poukázat na rozdílnost řízení o přestupku a řízení o správním deliktu. Za přestupek není odpovědný provozovatel vozidla, nýbrž ta osoba, která vozidlo řídila. Tato osoba je pak účastníkem řízení o přestupku. To znamená, že, je-li osobou odlišnou od provozovatele, je účastníkem řízení přestupce a nikoli provozovatel, neboť vůči němu není odpovědnost – je-li zjištěn přestupek – důvod vyvozovat jen z titulu postavení provozovatele vozidla. Není zřejmé, z čeho žalobce usuzuje, že by měl být z titulu postavení provozovatele účastníkem řízení o přestupku.

Důvodnou neshledal soud ani námitku o dalším procesním pochybení, spočívajícím v tom, že nebylo nařízeno ústní jednání, když žalobce byl pouze vyzván k tomu, aby se seznámil s obsahem spisu. Žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14.5.2009 č.j. 7 As 28/2009-99 a uvedl, že správní orgán zřejmě zaujal právní názor, že jednání nemusí nařizovat. ten se však týká řízení o přestupku a nikoli o správním deliktu.

Napadené rozhodnutí je rozhodnutím, kterým byl žalobce pokutován za správní delikt, nikoliv za přestupek. Ustanovení zákona o přestupcích se pro řízení o správních deliktech nepoužijí. Pro projednání správního deliktu platí jako procesní předpis správní řád, který povinnost ústního jednání neukládá. Podle § 49 odst. 1 správního řádu správní orgán nařídí ústní jednání, jestliže je to nezbytné ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků, případně stanoví-li to zákon. Za daných okolností nebylo ke splnění účelu řízení a uplatnění práv žalobce nezbytné nařizovat ústní jednání, když byl žalobce dříve v pozici obviněného z přestupku a k dané věci uvedl, že se spisovým materiálem se dostatečně seznámil. Pro potřeby řízení o správním deliktu byl dostatečným způsobem zjištěn skutkový stav, nebylo třeba provádět další dokazování. Žalobce ani v průběhu správního řízení ani v podané žalobě neuvádí žádné konkrétní skutečnosti, které by chtěl v rámci správního řízení uplatnit. V žádném svém podání zjištěný skutkový stav nezpochybnil, neučinil tak ani v podané žalobě. Žalobcem zcela obecně uplatněnou námitku soud neshledal důvodnou.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14.5.2009 č.j. 7 As 28/2009-99, na který žalobce poukazoval, se však týká řízení o přestupku a nikoli o správním deliktu. Pokud žalobce uvedenou námitkou míní skutečnost, že v rámci předcházejícího řízení o přestupku nebylo nařízeno ústní jednání, je nutno poukázat na obsah spisového materiálu, ze kterého vyplývá, že žalobce v rámci přestupkového řízení se měl možnost v rámci ústního jednání, na které byl předvolán dne 5.3.2014, k dosavadním zjištěním ohledně přestupku vyjádřit. Žalobce při ústním jednání, které bylo v rámci přestupkového řízení nařízeno na den 2.4.2014, uvedl, že odmítá vypovídat, přestože ví, kdo řídil vozidlo, nechce sebe nebo osobu blízkou vystavit postihu. Současně uvedl, že se se spisovým materiálem dostatečným způsobem seznámil.

Žalobce dále namítal, s odkazem na ustanovení článku 6 odstavec 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a článku 37 Listiny základních práv a svobod, porušení ústavních práv, které spatřuje v tom, že provozovatel vozidla je sankcionován, pokud odmítne udat sebe nebo osobu blízkou, a dochází tak k potlačování základních lidských práv na spravedlivý proces. Pokud žalobce v podané žalobě poukazoval na článek 6 odst. 1 Úmluvy a článek 37 Listiny základních práv a svobod, je třeba přisvědčit žalobci v tom, že i pro správní trestání za správní delikty platí ustanovení článku 6 odstavec 1 Úmluvy, stejně tak platí právo odepřít výpověď, jestliže by si určitý subjekt výpovědí způsobil nebezpečí trestního stíhání sobě nebo osobě blízké. Je však současně nutno zdůraznit, že žalobce nebyl postižen za to, že odmítl vypovídat, resp. odmítl sdělit osobu, která v rozhodném období a rozhodném místě jeho automobil řídila. Naopak, skutečnost, že žalobce odmítl vypovídat, byla správními orgány akceptována a přestupkové řízení bylo zastaveno.

Odpovědnost žalobce tedy nebyla vyvozována proto, že by odmítl vypovídat, resp. odmítl označit osobu řidiče. Jeho odpovědnost byla vymezena za správní delikt, který spočívá v tom, že jako provozovatel vozidla nezabezpečil, aby vozidlo bylo užíváno v souladu s právními předpisy a pravidly provozu na pozemních komunikacích. Jde o samostatný správní delikt, za který odpovídá každý provozovatel vozidla, jestliže v rozporu s ustanovením § 10 zákona nezajistí užívání vozidla na pozemních komunikacích v souladu s právními předpisy a pravidly provozu.

Zde lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16.6.2016 č.j. 6As 73/2016-40, z něhož vyplývá, že Nejvyšší správní soud se zabýval skutkovou podstatou správního deliktu podle § 250f zákona o provozu na pozemních komunikacích se závěrem, že obsahově nic nebrání zákonodárci, aby určitá spolehlivě zjištěná a bagatelní, avšak společensky škodlivá a frekventovaná jednání postihoval formou správních deliktů přičitatelných provozovatelům vozidel na základě objektivní odpovědnosti. Ta se v nejobecnější rovině opírá o ústavní princip vyjádřený v čl. 11 odst. 3 Listiny základních práv a svobod („vlastnictví zavazuje“), promítá se i do občanskoprávní koncepce objektivní odpovědnosti provozovatele za škodu z provozu dopravních prostředků a respektuje i čl. 40 Listiny základních práv a svobod, když z uvedeného ustanovení výslovně neplyne, že by trestání, zejména pak to správní, muselo být bezvýjimečně postaveno jen na odpovědnosti subjektivní, tj. za zavinění. V rozsudku ze dne 11.12.2014 č.j. 3As 7/2014-21 Nejvyšší správní soud zdůraznil, že je v zájmu provozovatele vozidla, aby zajistil dodržování povinností řidiče a pravidel provozu ve snaze co nejvíce eliminovat negativní účinky, které mohou vzniknout přímo při užívání jeho vozidla, byť způsobené třetí osobou.

To znamená, že je-li zjištěno porušení právních povinností – zde dodržování stanovené rychlosti – a je zjištěno, kterým vozidlem k porušení této povinnosti došlo, je namístě vyvodit odpovědnost ve vztahu k provozovateli vozidla, který je povinen zajistit, aby při užití vozidla na pozemních komunikacích byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích, která jsou stanovena zákonem o provozu na pozemních komunikacích (§ 10 odst. 3 tohoto zákona). Je vhodné podotknout, že nejde o absolutní odpovědnost, nýbrž o odpovědnost za protiprávní jednání, přičemž jde o odpovědnost objektivní, to znamená, že není zjišťována subjektivní stránka delikventa ve vztahu k protiprávnímu jednání, tedy není zjišťováno zavinění. Nejde však o odpovědnost za to, že provozovatel vozidla „neudal“ sebe nebo osoby blízké.

Ze všech výše uvedených důvodů dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Pro úplnost soud uvádí, že neprovedl důkaz článkem na www.ihned.cz ze dne 5. 10. 2015, navržený žalobcem v podané replice, neboť navržený důkaz měl dle vyjádření žalobce prokázat úvahy správních orgánů o chystaných změnách v právní úpravě. Tyto úvahy jsou pro posouzení důvodnosti žaloby v této věci irelevantní.

Výrok o nákladech je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nepřisluší. Žalovanému náklady v řízení nevznikly.

P o u ě n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 20. dubna 2017

JUDr. Hana Veberová v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Zuzana Lazecká